

to shed light on the teaching and learning of French and FLE, on the development of the four linguistic skills.

Bibliography

1. *Les technologies de l'information et de la communication et le projet d'établissement*, Assises Internationales Palais des Congrès du Futuroscope 16-17 décembre 1998, Poitou-Charentes/Menrt, 1998.
2. Cargon J., GRACIA M., LEMEUNIER V. *Activités orales pour favoriser l'apprentissage du français. Guide pédagogique*. Guyane : Scerén, 2010.
3. Ballion R. *Les lycéens et leurs petits boulots*. Paris : Hachette, 1994.
4. Vecchy de G. *Aider les élèves à apprendre*. Nouvelle approche. Paris : Hachette, 1992.
5. MOIRAND, S. *Enseigner à communiquer en langue étrangère*. Paris : Hachette, 1990.
6. PUREN, C. *Se former en didactique des langues*. Paris : Ellipses, 1998.
7. *Un cadre européen commun de référence pour les langues : apprendre, enseigner, évaluer*. Paris : Conseil de l'Europe / Les Editions Didier, 2001.
8. WIDDOWSON, H. G. *Une approche communicative de l'enseignement des langues*. Paris : LAL, Crédif / Hatier, 1991.
8. Abdallah-Preteceille M., et Porcher, L. *Education et communication interculturelle*, Paris, PUF, 1996.

Рокіцька Н. В.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри німецької філології та
методики навчання німецької мови,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
(м. Тернопіль)

ІНШОМОВНА ОСВІТА У ВНЗ НІМЕЧЧИНИ

За останні роки особливої популярності у системі вищої освіти України набуло поняття «білінгвізму», «плюрлінгвізму», та «мультилінгвізму», як одного із складових компонентів іншомовної підготовки майбутніх фахівців у певній галузі, що значно розширює професійну компетентність спеціалістів, відкриває їм доступ до світових надбань, формує їхню конкурентно спроможність. У цьому контексті показовим прикладом є Німеччина, яка впродовж тривалого часу ефективно реагувала на виклики багатонаціонального суспільства, пристосовуючи наявні освітні ресурси до вимог часу. Німеччина не стоїть осторонь європейських процесів щодо іншомовної освіти. В оцінці Конференції ректорів вищої школи та німецької служби академічних обмінів з приводу проголошення 2001 року Європейським роком мов зазначено, що вищі навчальні заклади мають бути націлені на те, щоб зробити можливим вивчення

двох сучасних іноземних мов, що вимагає від них: у вимогах до іспитів зазначити про обов'язкове знання іноземних мов; організувати обов'язкове вивчення англійської та другої іноземної мови для деяких спеціальностей; використовувати кредитно-трансферну систему при вивченні іноземних мов з метою підвищення мотивації та запровадження єдиної системи стандартів [4, 5].

Іноземна мова для студентів немовних спеціальностей без урахування їх спеціалізації є продовженням вивчення мов, розпочатих у школах.

Студенти самостійно визначають темп навчання у відповідності до своїх можливостей. З одного боку, така свобода дає можливість досягти бажаного, обираючи не тільки той матеріал для вивчення, який є пріоритетним, але й форми і методи роботи. Однак з іншого боку це позбавляє можливості зіставлення відповідності курсу однієї вищої школи курсам іншої або навчальних закладів сусідніх держав [2]. Вважають, що вирішити це питання можливо лише завдяки впровадженню різного роду надрегіональних та міжнародних екзаменів, розроблених на загальноєвропейському рівні і в кредитно-модульній системі. Їх цінність полягає в тому, що кожен курс має містити визначений зміст навчання, завершуватися відповідним іспитом, а ті, хто його завершує, мають демонструвати відповідні знання і навички [3].

Іншомовна освіта у ВНЗ Німеччини має свої специфічні риси. Вона суттєво відрізняється від навчання мов як у системі шкільної освіти, так і від навчання у системі освіти дорослих. Викладання іноземних мов характеризується такими основними особливостями:

- у сфері вищої освіти йдеться про дорослих, які свідомо обрали певні курси іноземних мов з їх відповідним змістом навчання; навчання в таких випадках виявляє ознаки автономного;
- зазвичай студенти розуміють, про який тип навчання йдеться обирають адекватні стратегії навчання. Це свідчить про те, що вивчення іноземної мови у вузі набуває ознак самокерованого навчання;
- такі аспекти впливають на результативність вивчення іноземних мов, саме тому, відповідальність за результати навчання беруть на себе самі студенти [6].

Поряд з цим варто зазначити, що у вищих школах Німеччини популярним стає заочне навчання іноземних мов. Існують курси іноземних мов, які готують до виконання професійних обов'язків, основою яких є іншомовне спілкування. Деякі курси готують слухачів до іспитів різного рівня, але сам іспит складається поза межами інституції, тому що навчальні заклади заочного навчання не мають права приймати такого роду іспити [6]. Термін навчання на курсах, які мають на меті надати додаткову кваліфікацію становить приблизно

один рік, проте програма курсів, що готують до перекладацької діяльності, розрахована на три-чотири роки заочного навчання. Що стосується навчальних курсів екзотичних мов, то такі курси як правило двомовні і супроводжуються вивченням англійської як базової іноземної мови.

Іншомовна освіта у ВНЗ Німеччини відіграє важливу роль, зважаючи на її різноманітність, значимість та послідовність введення, що є неоднакова у різних федеральних землях та залежить від ролі окремих мов у різних регіонах, від типів шкіл, національних традицій. Вагому роль відіграють програми обміну різних навчальних закладів та програми так званої «мобільності» викладачів і студентів. Серед таких програм варто відзначити програму «SOKRATES», яка пропонує обміни студентів терміном на один семестр або на цілий навчальний рік з інтегрованими мовними курсами. Орієнтовані на підготовку до навчання за кордоном курси іноземної мови є відносно новою з точки зору організаційного (навчальні плани та програми) та методико-дидактичного забезпечення сферою навчання іноземних мов [2, 5].

Вже з кінця ХХ століття почалися жваві дискусії щодо контролю та забезпечення якості іншомовної освіти. Нове бачення освіти має на меті створення мотиваційного середовища для всіх бажаючих долучитись до процесу вивчення іноземних мов, а сучасні технології допомагають реалізувати особистісно-орієнтовний підхід у навчанні, забезпечують індивідуалізацію та диференціацію навчання з урахуванням можливостей студентів, їх рівня мовної підготовки.

Список використаних джерел

1. Гаманюк В.А. Карикюлярні аспекти навчання іноземних мов у системі освіти ФРН / В.А. Гаманюк // Гуманізація навчально-виховного процесу: збірник наукових праць / за заг. ред. проф. В.І. Сипченка. – Вип. LVIII. – Ч.І. – Слов'янськ: СДПУ, 2011. – 245с.
2. Гаманюк В.А. Навчання іноземних мов у системі вищої освіти ФРН в умовах інтеграційних процесів / В.А. Гаманюк // Вища освіта в Україні – Додаток 2 до № 3, том 1(26). – 2011. – Тематичний випуск «Вища освіта України в контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – К.: Гнозис, 2011. – 700с.
3. Гладченко М.М. З досвіду становлення профільного навчання учнів старших класів гімназій у Німеччині / М.М. Гладченко. – К. – 2000. – 313с.
4. Отрошенко Л. Особливості формування іншомовної професійної комунікативної компетентності у вищих навчальних закладах Німеччини / Л. Отрошенко // Наукові записки кафедри педагогіки : зб. наук. праць. – Харків : Видавничий центр ХНУ, 2007. – № 19. – С. 152–157.
5. Christ H. Geschichte des Fremdsprachenunterrichts in deutschsprachigen Ländern seit 1945 / H. Christ, R. de Cillia // Handbuch Fremdsprachenunterricht / [K.-R. Bausch, H. Christ, H.-J. Krumm].
6. Reiske H. Fremdsprachenunterricht in der Erwachsenenbildung in deutschsprachigen Ländern / H. Reiske // Handbuch Fremdsprachenunterricht / [K.-R. Bausch, H. Christ, H.-J. Krumm]. – 5. Auflage. – Tübingen ; Basel : A. Francke, 2007. – 656 S. – S. 86–91.